

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: štvrtok, 3. októbra 2019 7:40
Komu: podatelna@enviro.gov.sk
Kópia: oszo.mt@minv.sk; ebalaz77@gmail.com [redacted]@nrsr.sk; 'Denník N'; [redacted]@dennikn.sk; info@zilinak.sk
Predmet: PODNET NA ZISŤOVACIE KONANIE VO VECI "Chata pod Chlebom"

Podnet podľa §19 zákona EIA vo veci "Chata pod Chlebom"

Podľa §19 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán v konaní o podnete rozhodnutím určí, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8. Príslušný orgán začne konanie o podnete z vlastného podnetu alebo na základe odôvodneného písomného podnetu. Odôvodnený písomný podnet je oprávnený podať ktokoľvek.“; s odvolaním na citované ustanovenie zákona EIA podávame tento podnet.

Správa NP Malá Fatra zverejnila svoje stanovisko k zámeru prestavby a rozšírenia historickej Chaty pod Chlebom
(<http://npmatlafatra.sopsr.sk/vyjadrenie-spravy-np-mala-fatra-k-rekonstrukcii-a-pristavbe-chaty-pod-chlebom/>):

K rekonštrukcii a prístavbe Chaty pod Chlebom sa vyjadrila Správa NP Malá Fatra listom NPMF 27/2019 na základe žiadosti Okresného úradu v Martine (OU-MT-OSZP-2019/4698) dňa 4. februára 2019. Vzhľadom na charakter stavby a jej lokalizáciu sme vo vzťahu k záujmom ochrany prírody skonštatovali, že daná stavba a s ňou súvisiace činnosti (pešia turistika, skialpinizmus ...) môžu mať pri požadovanom rozsahu významný negatívny vplyv na predmety ochrany daného územia. Vzhľadom na to neodporúčame vydať súhlasné stanovisko. V takomto prípade sa zámer posudzuje v zmysle zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Zamietavé stanovisko správy chráneného územia teda neznamená, že predmetná činnosť bude automaticky zakázaná. Naše stanovisko len poukázalo na možné problémy, ktoré treba podrobnejšie preskúmať.

Chata pod Chlebom má svoju históriu a aj opodstatnenie, no zastávame názor, že bolo potrebné prehodnotiť rozsah plánovanej rekonštrukcie. Tento postup je v ŠOP SR a jej organizačných jednotkách štandardný. Preto sme prekvapení, že sa k veci vyjadrila ŠOP SR Banská Bystrica bez najmenších pochybností o možných vplyvoch na predmety ochrany územia. Pritom ŠOP SR má nepochybne špecialistov, ktorí sa venujú výlučne problematike posudzovania vplyvov a títo ľudia vedia, že pri hodnotení sa musí brať ohľad na širšie, kumulatívne vplyvy rekonštrukcie a prístavby chaty. To znamená, že neposudzovať len samotnú zastavanú plochu, kde má objekt stáť.

Prostredie okolo Chaty pod Chlebom je Štátnou ochranou prírody SR zaradené do Ekologického funkčného priestoru (EFP) pre tetra hlucháňa v návrhu dokumentu zvanom Program starostlivosti o CHVÚ Malá Fatra. Zaradenie týchto priestorov nie je náhodné. Výskytové dáta druhov má ŠOP SR vo verejne dostupnej databáze KIMS (<http://webgis.biomonitring.sk/>).

Program záchrany tetra hlucháňa je tiež dokumentom, ktorý si dala vypracovať ŠOP SR. Aj v ňom sa priamo uvádzajú lokality blízke k Chate pod Chlebom (príloha č. 5.3). Žiada sa však upresniť, že tu zďaleka nejde len o lesné kurovité vtáky.

Vedeckých článkov o vplyvoch turistických aktivít na prostredie a živočíchy sú plné knižnice.

Len pár príkladov:

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0141983>

<https://www.researchgate.net/publication/324253329> Evolutionary and ecological traps for brown bear *Ursus arctos* in human-modified landscapes

http://www.tichodroma.sk/pdfs/28/Tichodroma_28_kornan.pdf

<https://www.researchgate.net/publication/253428363> Human Impacts on Bear Habitat Use

V prípade, že Štátna ochrana prírody SR vypracúva stanovisko v zmysle §28 zákona 543/2002 Z.z., bežne si vyžiada podklady od tej správy chráneného územia, kde sa zámer rieši. Nerozumieme, prečo sa tak nestalo aj

v tomto prípade. Zároveň, ak o takéto stanovisko žiada orgán ochrany prírody, zvyčajne sa priamo obráti na konkrétnu správu, nie na ŠOP SR. Len v roku 2019 sa vo veci vydania stanoviska podľa § 28 obrátil úrad priamo na našu správu približne 30 krát. Samozrejme, existujú prípady, kedy odborné stanovisko vypracuje ŠOP SR. Stáva sa tak vtedy, ak ide o zámer, ktorý sa dotýka viacerých chránených území súčasne. Stanovisko však vzniká na základe čiastkových podkladov jednotlivých správ. Chata pod Chlebom ale takýmto prípadom nie je. V neposlednom rade považujeme za zvláštne, že toto stanovisko nebolo nikdy doručené Správe NP Malá Fatra. O jeho existencii sme sa dozvedeli až na konaní o umiestnení prístavby dňa 6. 9. 2019 na Obecnom úrade v Šútove.

Zaznel názor, že sme voči investorovi zaujatí a tento sa preto obrátil priamo na ŠOP SR. K tomu uvedieme, že Správa NP Malá Fatra dala v minulosti podnety na SIŽP v súvislosti s vypúšťaním odpadu z Chaty pod Chlebom rovno do lesa. V tejto veci si dňa 17. 9. 2018 Štátna ochrana prírody SR listom ŠOP SR/1325/2018 vyžiadala od Správy NP Malá Fatra kópiu celého spisu a požiadala nás, aby sme v danej veci zasielali kópie ďalšej komunikácie. Na základe toho máme za to, že sme aj naďalej mali dôveru vo veci konať. Agenda nám nebola nikdy odňatá, nedostali sme žiadne vyjadrenie k našej prípadnej zaujatosti. O takomto zdôvodnení, prečo ŠOP SR riešila stanovisko k rekonštrukcii chaty bez súčinnosti Správy NP Malá Fatra sa dozvedel riaditeľ správy Kalaš od generálneho riaditeľa ŠOP SR v telefonickom rozhovore dňa 25. 9. 2019. Nerozumieme, čo je na postupe Správy NP Malá Fatra tendenčné, ako tvrdí ŠOP SR.

Správa NP Malá Fatra nie je proti rekonštrukcii Chaty pod Chlebom. Zastávame názor, že rozsah, v akom sa má uskutočniť, môže mať vplyv na predmety ochrany územia. Máme za to, že celá vec sa dala vyriešiť včasnou vzájomnou komunikáciou, ktorá mala prísť zo strany ŠOP SR. Správa NP Malá Fatra nemohla prevziať akúkoľvek iniciatívu, keďže o postupe ŠOP SR nevedela.

Riešenie takýchto prípadov opísaným postupom vytvára do budúcnosti veľký precedens a významne komplikuje vyjednávaciu pozíciu pracovníkom správ chránených území. Ak môže byť zrekonštruovaná Chata pod Chlebom bez posudzovania, potom prečo nemôže byť obnovená aj Chata pod Rozsutcom, o ktorú je mimochodom veľký záujem ...

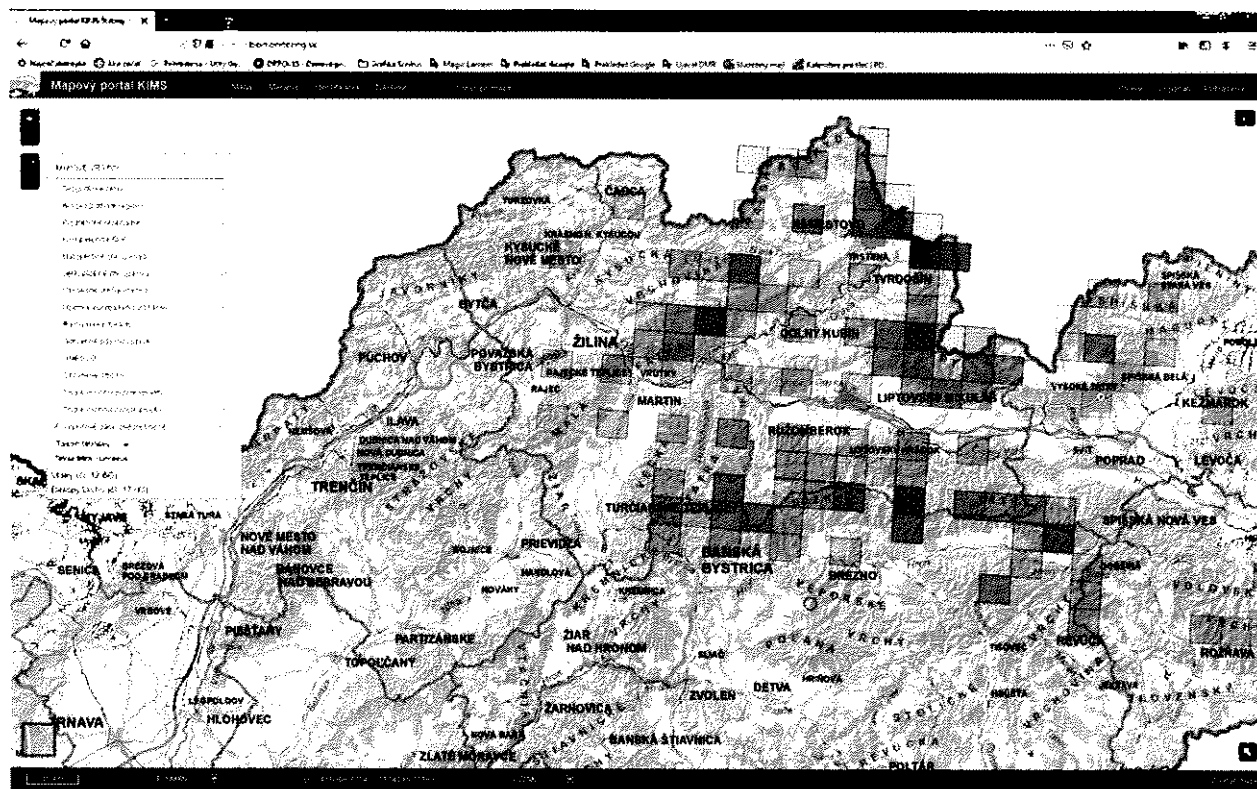
Ďalší príklad. V roku 2019 sme mali sériu rokovaní s vlastníckmi okolitých lesných pozemkov vo veci obmedzenia/zákazu lesnej hospodárskej činnosti, ktorá môže mať vplyv na populáciu hlucháňa hôrneho. I na týchto rokovaniach zaznelo, či jediným negatívnym faktorom je lesohospodárska činnosť a ako budeme riešiť iné príčiny úbytku druhu (napr. turistika, skialpinizmus ...).

Na záver dodávame, že kolektív Správy NP Malá Fatra vyjadril nesúhlas s uvedeným postupom v liste, ktorý sme poslali riaditeľstvu Štátnej ochrany prírody SR a ostatným pracovníkom. Odmietame, že list bol podpísaný pod akýmkoľvek nátlakom. Následne, na druhý deň, bol prípad zverejnený. Správe NP Malá Fatra nejde o vytĺkanie politického kapitálu (hoci sa z prípadu stala aj politická kauza), ako sa niekto snaží verejnosť presviedčať. Riaditeľ Správy NP Malá Fatra nemá záujem o „stoličku o poschodie vyššie“.

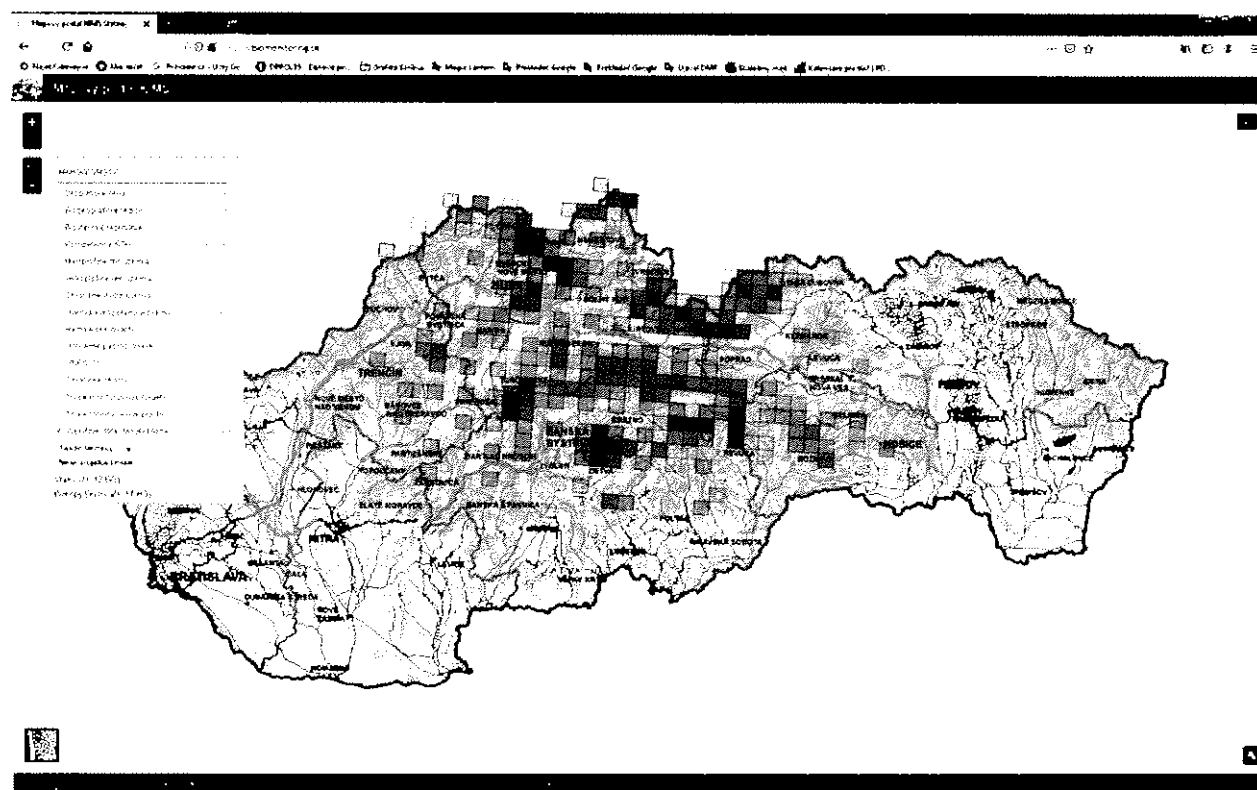
Ďakujeme za dôveru všetkým, ktorí nám vyjadrili podporu.

Mapy výskytu druhov tetrov hoľniak a tetrov hlucháň – mapový portál KIMS

<http://webgis.biomonitring.sk/>

Výskytové dáta pre druh Tetrov hoľniak, mapový portál KIMS – <http://webgis.biomonitoring.sk/>

Výskytové dáta pre druh Tetrov hlucháň, mapový portál KIMS – <http://webgis.biomonitoring.sk/>

Združenie domových samospráv sa v plnom rozsahu stotožňuje so stanoviskom správy NP Malá Fatra a žiada predmetnú prestavbu a prístavbu Chaty pod Chlebom posúdiť v zisťovacom konaní na základe tohto podnetu.

Nad rámec stanoviska S NP Malá Fatra uvádzame aj to, že samostatná chata má pamiatkovú hodnotu a je potrebné posúdiť prestavbu a prístavbu z hľadiska pamiatkovej ochrany, nakoľko predstavuje významnú hmotnú pamiatku na horskú chatovú architektúru prvej polovice 20. storočia na Slovensku.

Následne v dennej tlači odznali informácie(<https://dennikn.sk/1601625/ako-ma-vyzerat-skutocna-ochrana-prirody/?ref=tit>,
<https://www.zilina.sk/prispevky/12882/sprava-np-mala-fatra-k-rekonstrukcii-a-pristavbe-chaty-pod-chlebom-bolo-potrebnne-prehodnotit-rozsah>), že vlastníkom a stavebníkom je / [REDAKOVANÉ] - poslanec NR SR za stranu MOST-HÍD (ktorej nominant je ministrom životného prostredia) pričom v opozícii k nemu vystupoval [REDAKOVANÉ] ieňový minister životného prostredia strany PS/SPOLU. Predmetná vec tým získala nepríjemnú konotáciu možného politického stranického ovplyvňovania výsledku správneho konania na jednej strane a nepatričného politikárčenia a zneužívania témy ochrany na politikárčenie na strane druhej. Pri takýchto ocholnostiach je predmet ochrany a problematika ochrany životného prostredia akoby len pozadím súboja individuálnych a stranických záujmov; výsledkom sú pochybnosti.

Združenie domových samospráv je toho názoru, že v danej veci je prvoradý záujem verejnosti na ochrane životného prostredia a právo verejnosti na úplné a presné informácie o jeho stave, príčinách a dôsledkoch ako vyplýva z čl.44 a čl.45 Ústavy SR, ktoré je potrebné odborne a nezávislo posúdiť. S cieľom zabezpečiť tieto záujmy verejnosti a s cieľom odstrániť akékoľvek pochybnosti o projekte a príslušných správnych konaniach, podávame tento podnet podľa §19 zákona EIA č.24/2006 Z.z.; žiadame, aby ministerstvo ustálilo aký je skutočný záujem ochrany, či objektívne existujú také kumulatívne a súbežne pôsobiace javy, ktoré je potrebné posúdiť hodnotením vplyvov podľa zákona EIA a to okrem hľadísk spomínaných Správou NP Malá Fatra aj z hľadiska pamiatkových hodnôt samotnej chaty.

Toto vyjadrenie a spôsob akým sa s ním úrad a prokurátor vysporiadal žiadame uviesť v rozhodnutí.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nezasielať.

Ďakujeme za spoluprácu a prajeme pekný deň.

S pozdravom,

--
   Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 905 728 704 | www.samospravydomov.org